

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2015/19-T

Název	Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola, Třinec, příspěvková organizace
Sídlo	U splavu 550, 739 61 Třinec
E-mail	jmzs@seznam.cz
IČ	70640009
Identifikátor	600134377
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Darja Hoffmannová
Zřizovatel	Statutární město Třinec
Místa inspekční činnosti	U splavu 547, 739 61 Třinec Staré Město 349, 739 61 Třinec Konská 419, 739 61 Třinec
Termín inspekční činnosti	5. 11. 2019 – 7. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost provedena v mateřské škole na základě podnětu, podle § 174 odst. 6.

Charakteristika

Jubilejní Masarykova základní a mateřská škola, Třinec, příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Poskytuje předškolní vzdělávání ve třech budovách mateřské školy.

V budově mateřské školy Konská 419, 739 61 Třinec (dále „mateřská škola Konská 419“) jsou tři třídy, z nichž je jedna bilingvní, vzdělávání je zde poskytováno v českém a polském jazyce. V budově mateřské školy U splavu 547, 739 61 Třinec (dále „mateřská škola U splavu 547“) a Staré Město 349, 739 61 Třinec (dále „mateřská škola Staré Město 349“) je v provozu vždy jedna třída.

Nejvyšší povolený počet dětí je 160 a je meziročně naplňován na 60 - 70 %. Stravování v jednotlivých budovách mateřské školy je zajištěno dovozem ze školní jídelny základní školy. Informace o dění v mateřské škole (dále „škola“) byly zveřejňovány na nástěnkách v prostorách školy a na internetových stránkách www.jmzstrinec.cz a www.malipodlesacci.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který konkretizoval podmínky školy, její záměry a reálné možnosti při plnění Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Dokument však neprošel potřebnou aktualizací a neobsahoval rozpracování okruhu organizace školy a informace vztahující se ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavní myšlenkou programu školy, kterou se daří naplňovat, je rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení, osvojení si základů společenských hodnot a získání osobní samostatnosti. Přímou pedagogickou činnost vykonává jedenáct učitelek, jedna chůva zajišťuje personální podporu dětem mladším tří let a jedna asistentka pedagoga jako podpůrné opatření pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelka školy stanovila přímou vzdělávací činnost s ohledem na maximální dobu překryvu dvou učitelek ve třídě, aby bylo možno realizovat individuální přístup k dětem a zabezpečení pobytů venku. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na osobnostní rozvoj pedagogů a orientaci v problematice vzdělávání dětí od dvou do tří let. Dvě učitelky absolvují dlouhodobý projekt, který prohlubuje jejich odbornost, ale v průběhu činnosti s dětmi nebyly dosud nové zkušenosti efektivně uplatňovány, neboť nedochází k přenosu informací dalším pedagogům ve škole.

Všechny tři budovy mateřské školy jsou vhodně upraveny pro pohyb a vzdělávání dětí předškolního věku. Školní zahrady navazují na budovy a poskytují dětem bezpečný a podnětný prostor pro rozvoj jejich dovedností. Učitelky těchto možností plně využívají k podpoře přirozeného dětského pohybu. Materiální podmínky školy jsou na dobré úrovni, aktivita dětí je podporována dostatkem didaktických pomůcek a materiálů k dětskému tvoření. Prostředí, ve kterém se děti pohybují, udržují zaměstnanci čisté. Mateřská škola Staré Město 349 sídlí v budově, vyžadující celkovou rekonstrukci. Vedení školy se snaží o zajištění opravy a učitelky údržbou vnitřních prostor vytvářejí dětem příjemné prostředí.

Ředitelka školy působí ve funkci od 1. srpna 2014 a řízením mateřských škol pověřila svou zástupkyni působící v základní škole. Aktuální problematiku chodu mateřských škol řeší vedoucí učitelky. Pravidelný monitoring podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání přispívá ke zlepšování materiálních podmínek, avšak pedagogické procesy nebyly vyhodnocovány podle moderních metodických postupů a došlo ke stagnaci kvality průběhu vzdělávání. Také pedagogická rada se nescházela v kompletním složení a ve své podstatě neřešila kvalitu vzdělávacích procesů a neposkytovala metodickou podporu jednotlivým pedagogům. Hospitační činnost prováděla ředitelka školy, její zástupkyně a vedoucí učitelky. Závěry těchto hospitací však nebyly nijak využívány k podpoře zlepšování vzdělávací nabídky a neposkytovaly učitelkám dostatečně kritickou zpětnou vazbu. Ředitelka školy svolává jednou měsíčně porady vedení, na které vedoucí učitelky přenášejí organizační záležitosti

a informují se navzájem o činnosti školy. Učitelky využívají ve svém působení hlavně praktické náměty a o nové poznatky obohacují činnosti dětí. Příležitostí ke zlepšení je poskytování oboustranné zpětné vazby mezi pedagogy v rámci vzájemných hospitací s následnou diskusí o metodických postupech vhodných pro předškolní věk v rámci pedagogických rad. Nevýhodou vzájemné komunikace mezi jednotlivými pracovišti a ředitelkou školy je absence internetového připojení.

Škola nedostatečně vyhodnotila rizika fyzicky i psychicky bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí. Vstup do budov mateřské školy není dostatečně zajištěn proti vniknutí nepovolaných osob v době přivádění a odvádění dětí. Pracovníci školy při zajištění každodenních aktivit berou v úvahu zranitelnost dětí a kladou důraz na seznamování dětí s možnými riziky. Škola využila projektu poskytování bezplatné stravy dětem ohrožených chudobou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční tým prováděl hospitační činnost na všech místech poskytovaného vzdělávání v průběhu celého dne. Učitelky realizovaly činnosti dle školního vzdělávacího programu modifikovaného na jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání. Všechny činnosti byly prováděny se záměrem propojení získaných poznatků s běžným denním životem a upevňování návyků důležitých pro rozvoj osobnosti dítěte. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky, vstřícně a nenásilně korigovaly jejich jednání.

Spontánní činnosti probíhaly dle volby dětí, učitelky podporovaly samostatnost dětí a zaměřovaly se na návyky dětí dodržováním společných pravidel. V tomto směru bylo nejlepších výsledků dosahováno v mateřské škole U splavu 547. Děti pravidla nejen velmi podrobně znaly, ale dovedly je dodržovat a vzájemně se hodnotit.

V řízených činnostech převažovalo frontální vedení dětí, i když již v nejmladší věkové skupině dovedly učitelky vhodně střídat společné činnosti se samostatnou prací dětí. Nenásilně tím podporovaly komunikační schopnosti dětí a schopnost jejich samostatného rozhodování. Učitelky připravovaly prostředí a pomůcky tak, aby vzbudily u dětí zájem. Většina řízených činností začínala komunitním kruhem a postupně byly voleny změny poloh či pohybové chvílky a činnosti, které zajišťovaly udržení pozornosti dětí. Řízené činnosti byly zaměřeny na předávání nových informací. V průběhu didakticky zacílených činností učitelky nezohledňovaly věkovou různorodost tříd a individuální schopnosti dětí, vzdělávací nabídku nediferencovaly. Nejstarším dětem byly předkládány jednoduché úkoly bez nutnosti kritického myšlení a argumentace, nedocházelo k vyvozování závěrů, nevyužívala se práce s chybou. Mladším dětem byly poskytovány stejné činnosti jako dětem starším, nebyla zohledňována jejich vývojová specifika. Všechny nabízené aktivity byly podpořeny dostatkem vhodných pomůcek, ale úvod a průběžná motivace činnostem scházela. Tím aktivitám scházel prvek vnitřní motivace dětí k učení.

Úklid hraček a pomůcek probíhal podle předem stanovených pravidel, systematicky a s kontrolou učitelky. Upravené prostředí umožňovalo plynulý průběh dalších činností během dne a orientaci dětí v prostředí třídy.

U nejmladších dětí zajišťovala individuální péči chůva, která velmi dobře spolupracovala během celého dne s oběma učitelkami. Také děti maximálně využívaly její přítomnosti zejména při sebeobsluze a dovedly požádat o pomoc. Vzdělávací činnosti ve třídě pro děti od dvou do tří let byla zvládnuta na velmi dobré úrovni. Učitelky nepodceňovaly zájem dětí, využívaly pestré metody a formy vzdělávání, respektovaly věkové a individuální schopnosti

dětí. V nejmladší věkové skupině zařazovaly učitelky vhodně gymnastiku mluvidel, která přispívá k rozvoji mluveného projevu dětí.

Jednoduché závěrečné shrnutí a ukončení činností učitelkou či dětmi bylo pravidelně zařazováno a poskytovalo dětem i učitelkám zpětnou vazbu o prováděných aktivitách. Prvky formativního hodnocení, které by dítěti umožňovaly získat srozumitelnou informaci o tom, co se mu daří a jak se může zlepšit, byly poskytovány sporadicky.

Pohybové aktivity probíhaly formou motivovaných tělovýchovných chvil v hernách, při pobytech venku či zařazením bruslení, lyžování, plavání a výletů do denního programu. Nejstarší děti jsou dlouhodobě zařazeny do projektu města „Třinec cvičí s dětmi“. K podpoře žádoucích pohybových návyků využívaly učitelky minimálně zdravotních cvičení s nácvičkou správného držení těla a dýchání, což plnohodnotně nepodporovalo dosažení dovedností v oblasti „dítě a jeho tělo“. Ve zmiňované vzdělávací oblasti nevyužívaly učitelky dostatečně tělocvičny v mateřské škole Konská 419 a Staré Město 349, které jim byly k dispozici po celý den přímo v budovách školy.

Ve všech mateřských školách schází zařazování prvků počítačové gramotnosti do denních činností. Nedostatečné je nejen vybavení vhodnými pomůckami, ale také malá schopnost učitelek využívat interaktivní tabuli pro rozvoj samostatnosti a myšlení dětí.

Odpolední relaxace na lehátku byla časově přizpůsobena individuálním potřebám. Dětem s nižší potřebou spánku byla dána možnost klidných činností a dokončování prací z dopoledne.

Při stravování byly akceptovány schopnosti a možnosti dětí, pedagogové vhodně děti motivovali, uplatňovali individuální přístup, aby děti získaly potřebné dovednosti a správné stravovací návyky. Děti měly možnost výběru jídel a velikosti porcí dle svých návyků a potřeb. Pitný režim byl po celou dobu pobytu k dispozici. Nácvička hygienických návyků probíhal s kontrolou učitelek, což se projevilo zejména u mladších dětí tím, že měly tyto návyky dobře zafixovány. Organizace jednotlivých činností během dne byla v mateřské škole Konská 419 ovlivněna stolováním ve společné jídelně. Některé učitelky neefektivně prodlužovaly pobyt celé třídy u jídelních stolů podle tempa nejpomalejších dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky a pokroky dosahované jednotlivými dětmi v průběhu vzdělávání škola sledovala, ale záznamy nebyly příliš konkrétní a průkazné. Učitelky tvořily v rozdílné kvalitě portfolia dětí a vedly diagnostické záznamy o dětech. Se získanými informacemi však pedagogové dále nepracovali a nevyužívali je pro plánování individualizované vzdělávací nabídky. S dětmi v povinném předškolním vzdělávání pracovaly učitelky individuálně zejména v oblastech grafomotoriky, předmatematické a předčtenářské gramotnosti. V mateřské škole U splavu 547 měly nejstarší děti velmi dobře zvládnutý špetkový úchop tužky, čímž učitelky vhodně připravují děti na počátky psaní. Také činnosti pro děti s odloženou školní docházkou byly plánovány s ohledem k doporučení školského poradenského zařízení. Vzdělávací výsledky dětí odpovídaly požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. I nejmladší děti měly osvojené zdvořilostní návyky, zcela přirozeně pozdravily, požádaly a poděkovaly. Při jednání byly otevřené a sdílné. Projevovaly se přirozeným dětským způsobem, většina se uměla dohodnout a dodržovala pravidla soužití. Děti uměly zacházet s předměty denní potřeby, s různými materiály, drobnými nástroji, výtvarnými a pracovními pomůckami. Uplatňovaly svou fantazii ve výtvarných a pracovních činnostech. Většinou zvládaly sebeobsahu, uklízely hračky na určené místo a šetrně s nimi zacházely. Velmi kvalitní výsledky dosahovaly v přírodovědné gramotnosti. Měly elementární povědomí o okolním světě a jeho

dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Vztah k němu získávaly pravidelnou účastí na vzdělávacích akcích s přírodovědným zaměřením, vycházkami a výlety do přírody. Nechyběly jim osvojené praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti v listopadu 2016 došlo v rámci mateřské školy k materiálním změnám. Šatny dětí byly vybaveny novým nábytkem, který umožňuje samostatnost dětí při sebeobsluze. Přijatá opatření, která by eliminovala některé zjištěné nedostatky z poslední inspekční činnosti jako např. nevyužívání potenciálu inovativních metod a forem práce s dětmi, pedagogické diagnostiky, práce vedoucích učitelek mateřské školy a jejich možnosti důsledně dbát na aplikaci nových poznatků do pedagogické práce, se neprojevila.

Silné stránky

Systematická a citlivá práce s dětmi ve věku od dvou do tří let ve vhodně upravených podmínkách s přizpůsobením materiálních podmínek přispívá k úspěšnému zahájení předškolního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Pedagogové mateřské školy nepůsobí jako celek a nesdílejí společné cíle školy mezi sebou i se zákonnými zástupci dětí, což vede k nepochopení plánovaných změn a zpomalování rozvoje školy.

Ředitelka školy průběžně monitoruje vzdělávání v mateřské škole, ale její zpětná vazba je nedostatečná a neposkytuje jednotlivým učitelkám východiska pro zkvalitňování předškolního vzdělávání, čímž dochází k jeho nežádoucí stagnaci.

Kvalitativní posuny v předškolním vzdělávání jsou minimální v důsledku omezené činnosti pedagogické rady, která neprojednává otázky zkvalitňování průběhu vzdělávání a jeho vyhodnocování.

Omezené využití pestrých metod a forem vzdělávání neumožňuje využít potenciál dětí k dosahování lepších vzdělávacích výsledků.

Nedostatečné využití interaktivních pomůcek, hraček či tělocvičny nepřispívá k rovnoměrnému rozvoji dětí ve všech složkách jejich osobnosti.

Rozvoj zdravé dětské zvědavosti a kritického myšlení není podporován zařazováním pokusů, objevů a experimentů.

Pedagogové sledují vzdělávací výsledky dětí nesystematicky a svá zjištění nevyužívají pro plánování individualizovaného vzdělávání k rozvoji každého dítěte podle jeho aktuálních potřeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zapojit všechny učitelky do činnosti pedagogické rady, spolupráce v oblasti samostudia a využívání moderních metod předškolního vzdělávání.

Zajistit hospitační činnost napříč jednotlivými pracovišti a poskytovat učitelkám adekvátní zpětnou vazbu k jejich vzdělávacímu působení.

Zacílit jednání pedagogické rady na analýzu aktuálního stavu vzdělávání v mateřské škole, identifikaci slabých stránek a přijímání adekvátních opatření s přímým dopadem do pedagogické práce s dětmi.

Doplňovat materiální podmínky mateřské školy o interaktivní pomůcky a činnosti s nimi zařazovat do denního programu předškolního vzdělávání.

Rozvíjet hrubou motoriku a pohybovou zdatnost dětí pravidelným využitím tělocvičen.

Podporovat rozvoj myšlení a schopnosti argumentace zařazováním problémových úkolů, pokusů a dlouhodobého pozorování.

Zařazovat do denní evaluační činnosti záznamy o rozvoji jednotlivých dětí a průběžně je využívat k individualizované vzdělávací nabídce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád účinný od 2. 9. 2019
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
3. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
4. Zápisy pedagogických rad ve školním roce 2019/2020
5. Zápisy třídních schůzek ve školním roce 2019/2020
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
7. Rozvržení pracovní doby zaměstnanců ve školním roce 2019/2020
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 (vybraný vzorek)
9. Třídní knihy a evidence docházky dětí ve školním roce 2019/2020
10. Diagnostické záznamy a portfolia dětí vedené ve školním roce 2019/2020
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019 ze dne 15. 10. 2019
12. Inspekční zpráva č. j. ČŠIT-1675/16-T
13. Certifikáty stvrzující absolvování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková, v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková, v. r.

V Ostravě 25. listopadu 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Darja Hoffmannová, ředitelka školy

Mgr. Darja Hoffmannová, v. r.

V Třinci 29. listopadu 2019